

**Vadlīnijas raidījumu veidošanai VSIA „Latvijas Radio” priekšvēlēšanu
aģitācijas periodā pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām.**

1. Vadlīnijas „Raidījumu veidošanai VSIA „Latvijas Radio” priekšvēlēšanu aģitācijas periodā pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām” (turpmāk tekstā – vadlīnijas) ir izstrādātas, lai noteiktu kārtību, kādā veidojami un pārraidāmi raidījumi VSIA „Latvijas Radio” (turpmāk tekstā – Latvijas Radio) programmās priekšvēlēšanu aģitācijas periodā.
2. Latvijas Radio veicina sabiedrības viedokļu daudzveidību, diskusijas, analīzi, palīdz cilvēkiem veidot savus uzskatus un pieņemt lēmumus.
3. Priekšvēlēšanu aģitācijas periods ir no 2024.gada 10.februāra līdz 2024.gada 8.jūnijam.
4. Vēlēšanu dienā un dienu pirms vēlēšanām, t.i., 2024. gada 7. un 8.jūnijā, priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietošana Latvijas Radio programmās un raidījumos (turpmāk – raidījums/-i) ir aizliegta. Tas neattiecas uz Latvijas Radio programmu satura veidošanu un izplatīšanu. Latvijas Radio ir sava priekšvēlēšanu satura producers.
5. Latvijas Radio nodrošina satura izplatīšanu ēterā FM apraidē un vienlaicīgi internetā audio formātā, kā arī tiešraides gadījumā vienlaicīgi internetā audiovizuālajā formātā. Paralela Latvijas Radio satura fiksācija jebkādā formātā nav atļauta.
6. Priekšvēlēšanu aģitācijas periodā politiķi tiek aicināti uz dažādu žanru raidījumiem, t.sk. speciālām intervijām un politiskām diskusijām, kas veidotas ar mērķi nodrošināt auditoriju ar informāciju par politisko partiju programmām, politiķu uzskatiem, argumentāciju, politisko partiju darbības analīzi, tādējādi palīdzot vēlētājiem izdarīt izvēli.
7. Latvijas Radio priekšvēlēšanu aģitācijas periodā sabiedriskā pasūtījuma ietvaros kandidātu sarakstiem nodrošina iespēju piedalīties vismaz vienā raidījumā kādā no programmām. Partijām, kurām ir lielāks sabiedrības atbalsts, tiks veltīts vairāk raidlaika. Konkrētu raidījumu dalībnieku atlases kritērijus skatīt speciālajos noteikumos šo vadlīniju beigās.
8. Pārējos (ar vēlēšanu saturu nesaistītos) raidījumos deputātu kandidātu sarakstos esošie deputātu kandidāti var tikt aicināti tikai izņēmuma gadījumā, ja viņu viedoklis ir absolūti nepieciešams kā speciālista vai eksperta vērtējums, kas nav aizstājams ar cita speciālista vai eksperta viedokli. Šajā gadījumā nav pieļaujams, ka auditorija to varētu uztvert kā tiešu vai netiešu politisko aģitāciju.
9. Atspoguļojot to valsts amatpersonu darbību, kas kandidē vēlēšanās, žurnālisti izvērtē, vai amatpersona konkrētajā gadījumā veic savus oficiālos pienākumus vai tā ir priekšvēlēšanu aktivitāte. Raidījumos atspoguļo tikai tās amatpersonu darbības, kuras atbilst ziņu kritērijiem un par kurām sabiedrībai ir būtiski zināt.
10. Viens no žurnālistikas svarīgākajiem uzdevumiem ir izglītēt iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu. Attiecībā pret varu žurnālists ir īpaši analītisks un kritisks.

11. Latvijas Radio darbinieki un personas, kas vada Latvijas Radio raidījumus, pret raidījumu viesiem izturas vienlīdzīgi, respektējot personas cieņu un godu, privāto dzīvi, tautību, domāšanas veidu, politisko un reliģisko pārliecību.
12. Latvijas Radio darbinieki un personas, kas vada un veido Latvijas Radio raidījumus, priekšvēlēšanu satura veidošanā ievēro redakcionālo neatkarību un objektivitāti, partiju darbības analīzi balsta faktos, kritiku – argumentos.
13. Aizliegts Latvijas Radio raidījumos veikt priekšvēlēšanu aģitāciju (politiskās partijas, politisko partiju apvienības vai deputāta kandidāta reklamēšanu plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību vai deputāta kandidātu).
14. Par priekšvēlēšanu aģitāciju materiālu izvietojumu nav uzskatāms fakts izklāsts ziņu pārraidēs un tiešajās reportāžās.
15. Nav pieļaujama slēptā priekšvēlēšanu aģitācija - priekšvēlēšanu aģitācija, par kuru saņemta samaksa (jebkāda atlīdzība, tai skaitā jebkuri mantiski labumi, pakalpojumi, tiesību nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādām tiesībām par labu citai personai u.c.) un kuras apmaksātājs (atlīdzības devējs) nav norādīts atbilstoši Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma prasībām.
16. Vēlēšanu dienā, kā arī 60 dienas pirms vēlēšanu dienas Latvijas Radio ir aizliegts izplatīt to personu nodrošinātus satura materiālus, t.sk. vadītus raidījumus, sagatavotus komentārus, intervijas un reportāžas (arī izplatīt šo personu pirms minētā perioda nodrošinātus satura materiālus atkārtojumā), kuras ir pieteiktas par deputātu kandidātiem vai pirms vēlēšanām publiski paziņojušas par savu līdzdalību kādas politiskās partijas, politisko partiju apvienības darbībā. Šīs personas var norīkot tādu pienākumu veikšanai, kuri nav saistīti ar tiešu piedalīšanos Latvijas Radio izplatītajās programmās. Ja tas nav iespējams, attiecīgajām personām var piešķirt atvaļinājumu.
17. Latvijas Radio darbinieki un personas, kas vada Latvijas Radio raidījumus, nedrīkst rediģēt, montēt vai citādi pārveidot priekšvēlēšanu aģitācijas raidījumus un materiālus bez attiecīgās politiskās partijas, politisko partiju apvienības, to deputātu kandidātu un nesaistīto personu piekrišanas, kuras piedalās šajos raidījumos vai kuras ir iesniegušas Latvijas Radio priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus.
18. Vēlēšanu dienā Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā noteiktajā vēlēšanu norises laikā, t.i., 2024.gada 8.jūnijā no plkst. 08.00 līdz plkst. 20.00, Latvijas Radio raidījumos aizliegts iekļaut sabiedriskās domas aptaujas rezultātus par politisko partiju, politisko partiju apvienību vai atsevišķu deputātu kandidātu popularitāti. Ja pēc iecirkņu aizvēršanas tiek publiskoti un apspriesti pie iecirkņiem veiktās aptaujas rezultāti (tā sauktie *exit poll*), tiek skaidri norādīts, ka tie ir aptaujas rezultāti un vēlēšanu rezultāti var būt atšķirīgi.
19. Latvijas Radio darbiniekiem un personām, kas vada Latvijas Radio raidījumus, ir tiesības un pienākums nodrošināt raidījuma gaitu saskaņā ar redakcionālajiem plāniem un uzdevumiem, uzvesties kā ētera saimniekam, t.sk. pārtraukt intervējamo, ja viņš neatbild uz konkrēto jautājumu vai izvairās no atbildes sniegšanas, atbild ar pretjautājumu u.tml., kā arī viesi, kurš pēc vadītāja atkārtota aizrādījumu nepakļaujas raidījuma formātam, traucē raidījuma gaitu vai mēģina raidījumu izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai, ir tiesības izraidīt no raidījuma studijas.
20. Latvijas Radio darbiniekiem un personām, kas vada Latvijas Radio raidījumus, sociālajos tīklos un tīmekļa vietnēs (piemēram, blogos, ierakstos vai

komentāros) ir jāizvairās no tādu viedokļu un informācijas paušanas par politiskajām partijām, to pārstāvjiem u.c. jautājumiem, kas var kaitēt Latvijas Radio tēlam un mazināt auditorijas uzticību Latvijas Radio redakcionālajai neatkarībai. Latvijas Radio darbinieki un personas, kas vada Latvijas Radio raidījumus, tieši vai netieši neaicina balsot par vai pret kādu politisko partiju.

21. Latvijas Radio programmu direktori un Ziņu dienesta vadītājs nodrošina informācijas sniegšanu par vadlīnijās noteikto Latvijas Radio darbiniekiem un personām, kas vada Latvijas Radio raidījumus, un vadlīniju ievērošanu.

Latvijas Radio tīmekļa vietnes un sociālie tīkli

22. Latvijas Radio mājas lapās vēlēšanu saturs audio formātā tiek ievietots, atspoguļojot ēterā izskanējušos raidījumus. Tekstuālā informācija – raidījumu pieteikumi, apraksti u.tml. – tiek gatavota, ievērojot līdzsvara un objektivitātes principu.
23. Latvijas Radio sociālo mediju kontos tiek atspoguļots saturs no lineārā ētera, ievērojot līdzsvara un objektivitātes principu.
24. Latvijas Radio tīmekļa vietnēs un sociālajos medijos neveido aptaujas, kuru rezultāti varētu paust attieksmi par kādu politisko spēku.
25. Latvijas Radio sociālo mediju un tīmekļa vietņu auditorijas komentāri tiek moderēti, lai izvairītos no personas cieņas un goda, privātās dzīves, tautības, domāšanas veida, politiskās un reliģiskās pārliecības aizskaršanas, kā arī aicināšanas uz vardarbību. Latvijas Radio interneta satura redaktoriem ir tiesības dzēst komentārus, kas neatbilst šiem kritērijiem.

Speciālie noteikumi

Ziņu dienesta veidotie raidījumi

Interviju cikls LR1 raidījumā “Labrīt”.

1. Skanēšanas periods: janvāris, februāris.
2. Mērķis: informēt par Eiropas Parlamenta vēlēšanām iesniegtajiem kandidātu sarakstiem.
3. Uz intervijām tiek aicināti politisko spēku līderi.
4. Interviju garums: līdz 10 min.

Sižetu cikls LR1 raidījumā “Labrīt”.

(ar atkārtojumiem un papildinājumiem raidījumos “Pusdiens”, “Pēcpusdiens”).

1. Skanēšanas periods: aprīlis - jūnijs.
2. Mērķis: informēt par svarīgākajiem uzdevumiem ES politikas veidošanā nākamā Eiropas Parlamenta sasaukuma periodā.
3. Sižetos tiek intervēti Latvijas un citu Eiropas Savienības valstu dažādu jomu pārstāvji un eksperti atbilstoši tematam.
4. Sižetu skaits: 8–9
5. Sižeta garums: 4–8 min.

Latvijas Radio 1

Priekšvēlēšanu intervijas analītiskajā raidījumā „Krustpunktā” tiešraidē ar visu kandidātu sarakstus iesniegušo partiju vai partiju apvienību līderiem.
Vieta: Latvijas Radio.

1. Skanēšanas periods: no 25.04.2024. līdz 31.05.2024. (laikā no 13:05 līdz 13:58).
2. Uz interviju sarakstu pārstāvji tiks aicināti pēc CVK izlozētajiem numuriem Eiropas Parlamenta vēlēšanās.
3. Katrs no kandidātu sarakstiem priekšvēlēšanu intervijā piedalās vienu reizi.
4. Katrā intervijā piedalās viena saraksta pārstāvis, un intervijas ilgums ir 25 minūtes.
5. Intervijas laikā plānoti arī Latvijas Radio klausītāju jautājumi.
6. Interviju cikla mērķis: izzināt konkrētā politiskā spēka prioritātes un darbības virzienus nākamā Eiropas Parlamenta darbības laikā, kā arī kandidātu iztaujāšanā iesaistīt sabiedrības pārstāvjus (LR klausītājus).

Diskusiju cikls analītiskajā raidījumā “Krustpunktā” par svarīgākajiem Eiropas Savienības jautājumiem un pašreizējā Eiropas Parlamenta sasaukuma darbību. Vieta: Latvijas Radio.

1. Skanēšanas periods: no 03.06.2024. līdz 06.06.2024. (laikā no 13:05 līdz 13:58).
2. Uz diskusijām tiek aicināti konkrētajā diskusijā aplūkotās jomas pārstāvji un eksperti.
3. Diskusiju ilgums ir 53 minūtes.
4. Diskusiju mērķis: apspriest Eiropas Savienības šā brīža lielākos izaicinājumus, Eiropas Savienības institūciju paveikto un neizdarīto.

Latvijas Radio 2

Radiospēle „Deputāti pret deputātiem”.

1. Skanēšanas laiks: 8., 15., 22., 29. aprīlī un 6. maijā plkst. 20.00 - 20.40.
2. Formāts: piecu raidījumu (lineārais ēters) cikls spēles formā, kurā savstarpēji sacenšas Eiropas Parlamenta deputātu kandidāti.
3. Uz raidījumiem tiek aicināti visu kandidātu sarakstu pārstāvji. 8., 15., 22., 29. aprīlī katrā raidījumā piedalās četrus politisko spēku deleģētie deputātu kandidāti no katra saraksta pa vienam. (Dalībnieku skaits var tikt precizēts atkarībā no iesniegto sarakstu skaita un politisko spēku gatavības piedalīties raidījumā.) Sarakstu pārstāvji tiek aicināti uz raidījumu secīgi pēc CVK izlozētajiem kārtas numuriem. Spēles gaitā par pareizajām atbildēm tiek

piešķirti punkti, un katra raidījuma uzvarētājs tiek aicināts uz fināla raidījumu 6. maijā. Spēles noslēgumā (finālā) tiek noskaidrots uzvarētājs. Spēles epizodes LR2 ēterā tiek pārraidītas ierakstā.

4. Raidījuma mērķis: iepazīstināt ar kandidātu sarakstiem un to programmu, parādīt deputātu kandidātus kā personības, viņu erudīciju, redzesloku un intereses. Radīt klausītāju interesi par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, veicinot lielāku vēlētāju aktivitāti un palīdzot izdarīt izvēli.

LR2 rubrika "Ko (tā) Eiropa mums dod?"

1. Skanēšanas laiks: no 02.05.2024. līdz 04.06.2024. otrdienās un ceturtdienās plkst. 18.30.
2. Formāts: divu minūšu sižets.
3. Sižetu skaits: 10
4. Rubrikas mērķis: vienkāršā veidā izskaidrot un parādīt, ko nozīmē dalība Eiropas Savienībā un kādi ir Latvijas ieguvumi. Radīt klausītājos interesi par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, veicinot lielāku vēlētāju aktivitāti. Katra sižeta izskaņā seko aicinājums: "Eiropai Tava balss ir svarīga".

Latvijas Radio 4 – *Doma laukums*

Raidījumā "Izklāstā" intervijas ar kandidātu sarakstu līderiem.

1. Skanēšanas periods: no 01.05.2024. līdz 01.06.2024.
2. Intervijas hronometrāža: līdz 10 minūtēm.
3. Mērķis: iepazīstināt ar visiem kandidātu sarakstiem un to piedāvājumu Eiropas Parlamenta vēlēšanām.
4. Intervijas veidošanas nosacījumi:
 - 1) piedalīties interviju ciklā tiks aicinātas visas partijas, kas startēs Eiropas Parlamenta vēlēšanās;
 - 2) uz interviju tiks aicināti kandidātu sarakstu līderi;
 - 3) LR4 ēterā intervijas skanēs ierakstā;
 - 4) intervijas tiks veidotas krievu valodā; ja kandidāts sniegs interviju latviešu valodā, atbildes tiks tulkotas.

Raidījumā "Doma laukums" intervijas ar pašreizējiem Eiropas Parlamenta deputātiem, kas ievēlēti no Latvijas.

1. Skanēšanas periods: no 01.05.2024. līdz 01.06.2024.
2. Intervijas hronometrāža: līdz 5 minūtēm.
3. Mērķis: iepazīstināt ar aizejošā sasaukuma Eiropas Parlamenta Latvijas deputātu veikumu.
4. Intervijas veidošanas nosacījumi:
 - 1) piedalīties interviju ciklā tiks aicināti astoņi no Latvijas ievēlētie Eiropas Parlamenta deputāti;
 - 2) LR4 ēterā intervijas skanēs ierakstā;

3) intervijas tiks veidotas krievu valodā; ja kandidāts sniegs interviju latviešu valodā, atbildes tiks tulkotas.

Latvijas Radio 5

Vēlēšanu spēle jauniešu auditorijai.

1. Publicēšanas laiks: maijs.
2. Spēlē tiks aicināti piedalīties to partiju pārstāvji, kuriem ir lielāks sabiedrības atbalsts. Dalībnieku atlases kritērijs – deviņu lielāko sabiedrības atbalstu guvušo partiju pārstāvji, kuri atlasīti, vadoties pēc LTV/SKDS martā veiktās sabiedriskās domas aptaujas rezultātiem. Lai nodrošinātu līdzsvarotu dzimumu pārstāvniecību, izlozē tiks noteikts, kuras partijas deleģē sievietes un kuras vīriešus.
3. Spēles mērķis: jauniešu auditorijai atbilstošā formātā apspriest jauniem cilvēkiem svarīgus Eiropas Savienības jautājumus un meklēt tiem risinājumus, kā arī piesaistīt jauniešu uzmanību vēlēšanām un Eiropas Savienības tematam.
4. Spēles gaitā deputātu kandidātiem būs individuāli jāatbild uz jautājumiem un jāsadarbojas komandās, risinot uzdevumus.
5. Deputātu sniegumu vērtēs spēles vadītāji un klāt esošā jauniešu auditorija, piešķirot punktus.
6. Spēles beigās tiks noteikta uzvarētāju komanda, vadoties pēc saņemto punktu skaita.
7. Spēle notiks Latvijas Radio 1. studijā. Spēle tiks filmēta multimediju formātiem un ievietota LR5 profilos digitālajās platformās.

Sižetu cikls “Pieci Eiropā”.

1. Skanēšanas laiks: no 01.11.2023. līdz 09.04.2024.
2. Mērķis: iepazīstināt ar Eiropas Parlamenta darbu un stiprināt jauniešu vēlmi būt sabiedriski aktīviem, piedalīties vēlēšanās.
3. Sižetos tiek intervēti Eiropas Parlamenta deputāti, kas ievēlēti gan no Latvijas, gan citām valstīm, kā arī citu jomu pārstāvji.
4. Viena sižeta garums: līdz 5 minūtēm.
5. Sižeti tiek atspoguļoti multimediju vietnēs Instagram un Tik Tok. Intervijas pilnā garumā pieejamas www.pieci.lv.